

מדריך רכיבה על אופניים

14 רוכבי אופניים נהרגו בכבישים מתחילת שנת 2010. הטראנד החדש טוב לבריאות ולהנאה, אולם במדינה ללא תשתית מתאימה, עם רוכבים ונהגים לא הכי זהירים נושא הרכיבה הוא פשוט עניין מסוכן.

מאת:נועם-קום

האופנים הנם אמצעי תחבורה זמין לכל אחד, לא יקר ויעיל במיוחד לנסיעות לטווחים קצרים. מעבר להיותם כלי תחבורה אופנים הם גם כלי יעיל לפעילות גופנית וספורטיבית כשמדובר ברכיבה למרחקים או בטבע. רכיבה על אופניים נהפכה לספורט לאומי בשנים האחרונות. תם העידן בו קונים אופנים ליום הכיפורים. שימוש נרחב באופניים 'מנע עומסי תנועה וישפר משמעותית את איכות הסביבה ויגביר את בריאותם של הרוכבים. אכן כיום ישנם קרוב למיליון רוכבים בישראל ומרביתם ילדים.

אופנים הפכו זה מכבר לכלי עממי שכל שוחר בריאות או חובב טיולים בנופי הארץ, רוכש לעצמו זוג אופניים ורצוי שיהיו גם ממותגות. לכל אחד צריך להתאים את האופנים לפי צרכיו. זה מתחיל בהתאמת גודל - גודל שונה לילדים ולבוגרים וממשיך בהתאמה על פי אופי השימוש: אופני שטח או אופני כביש. הפתרונות המגוונים יכולים להקנות חוויה גם לכל בני המשפחה. לכך יש להוסיף גם מתקני הובלה הנראים במכוניות רבות הנעות כאשר תלויות על אחוריהם כמה זוגות אופניים שבמקרה הטוב אינם מסתירות את הפנסים מאחור.

מותו הטראגי של שניאור חשין בנו של שופט ידוע שנדרס למוות בעת שרכב על אופניו בכביש מס' 444 זעזע מדינה שלמה וחידד את הסכנה ובמיוחד שמדובר היה בתאונת פגע וברח. לצד ההנאה מרכיבה על אופנים ישנה סכנה, מנתוני המשטרה עולה כי ישנה מעורבות משמעותית של רוכבי אופניים בתאונות דרכים. בשנת 2008, אירעו 455 תאונות בהם היו מעורבים רוכבי אופניים. בשנת 2009 נרשמה ירידה קטנה ורק 367 תאונות נרשמו. 88 אחוז מכלל תאונות האופנים מתרחשות במרחבים העירוניים. אגב בעניין תאונות "פגע וברח", כ- 1,000 בני אדם נפגעים בכל שנה בתאונות פגע וברח ומתוכם כ- 20 מוצאים את מותם. מעל 1600 רוכבים נפגעים בעת הרכיבה עיקר הפגיעות הם בראש (כ- 30%).

רכיבה במרכז הכביש בלתי צפויה לנהגים

צילום: שמעון ביגלמן

רוכבי אופניים נעים בכביש צר ומפותל ובצומת מרכזי בין כלי הרכב תוך סיכון חיים

תשתית לאופניים - תשתיות התואמות לרוכבי אופניים כמעט ולא ניתן למצוא בישראל למעט מסלולים בתחומים עירוניים שונים או בקטע לאורך כביש 6. לדוגמא: מסלול גוש דן לאורך חוף הים מטיילת בת ים לאורך חוף תל אביב-יפו ונחל הירקון על לראש העין. אם מדובר ברכיבת שטח, הבעיה פחותה כיוון שיש מרחבים בהם נסללו שבילים התואמים למטרה, כמו כן קימות דרכים רבות נוספות בהם לא נעות מכוניות. הבעיה העיקרית קיימת ברכיבה בכבישים בשילוב עם כלי רכב. יותר ויותר רוכבים נעים כיום בכבישים ובחוסר זהירות. קשה להבחין בהם והם בלתי צפויים לנהגים עד כי לעיתים לא צריך אפילו להיות נהג שיכור בכדי לא להבחין בהם בזמן אמת וחלילה לפגוע בהם. כאשר מדובר בילדים, מדובר ברכיבה בתחום העירוני ולרוב באי זהירות מחוסר הבנה בכללי תנועה בכבישים.

מכיוון שהחוק אוסר לרכוב בכבישים מהירים , ניתן לפגוש את הרוכבים בכבישים הרגילים.

שבילי אופניים יעילים לרוכבים במרכז מנהטן

טיפים לרכיבה בטוחה על אופניים

- יש להימנע ככל האפשר מרכיבה בכבישים בינעירוניים בהם נעות מכוניות רבות ובמהירויות גבוהות, מסתבר שהבעיה מתרחשת גם בכבישים רגילים. למרות שעל פי חוק מותר לנוע בכביש שאינו מהיר, קיימת סכנה כיוון שגם בו נוסעים במהירות מעל זו המותרת בחוק.
- תנו עדיפות לרכיבה בשטח ולא בכביש. הסגנון והאופנים שונים, אבל החשיפה לכלי רכב פחותה משמעותית.
- הימנעו מרכיבה בכבישים בהם מוגבלת הראיה כמו בכבישים מפותלים וצרים בעליות ומורדות.
- הימנעו מרכיבה בתנאי ראות לקויה כמו בשעות הלילה, לפנות בוקר או בתנאי ערפל. במצבים אילו הנהגים יתקשו מאוד להבחין בכם. אגב בשעות אילו הסכנה להיפגה מנהגים שיכורים גבוהה יותר.

- השתמשו בלבוש בולט ומתאים, לבשו בגדים זוהרים, מומלץ ללבוש בגדים קלים אווריריים ובהירים, הנוחים לרכיבה. הרכיבו משקפי שמש איכותיות המאפשרות לראות את הדרך באיכות טובה ומגינות על העיניים מפני נתזים מכלי הרכב וקרנת השמש המזיקה. המשקפים הם אביזר בטיחותי חשוב ביותר המגן על בריאות העין.
- חבשו קסדות, כפפות ובירכיות, שכן עיקר הפגיעות בתאונות הם בפלג גוף עליון ובראש. בידיים וברגלים השתמשו בצידוד מתאים שיגן עליכם מפני פגיעה בתאונה.
- במידה ואתם רוכבים בכבישים. התקינו באופניים אמצעי זיהוי כמו פנסים מלפנים ומאחור. למרות שזה לא חובה על פי חוק, אמצעים אילו יזהו אתכם ביעילות רבה.
- רכבו בשולי הכביש, כך תקטינו את הסיכוי להיפגע ממכונית חולפת. קיימת נטייה לרכוב בנתיב עצמו בעיקר שהרכיבה בקבוצה או בכבישים צרים.
- בכבישים רכבו עם קבוצת רוכבים נוספים כאשר מאחור נוסע רכב מלווה המסמן ומאותת לרכבים שבאים.
- היו מרוכזים מנעשה בכביש בזמן הרכיבה, הימנעו מלהפעיל גורמים מסיחי דעת ומשבשי שמיעה כמו טלפון או רדיו דיסק שימנעו מכם להקשיב לקולות הדרך.

רוכב אופניים בלבוש בהיר בולט יותר מרוכב הלבוש בגדים כהים

הובלת אופניים במכונית

הובלת אופניים שלא על פי חוק- פנסים נסתרים , מטען בולט לצדדים, מס' רישוי נסתר.

תנאי הובלת אופניים במכונית

הובלת אופניים נחשבת להובלת מטען לכל דבר.

תקנה 85 א. אוסרת על הובלת מטען (גם אופניים) בתנאים הבאים:

1. כאשר המטען חורג מחוץ לדפנות הצדדים.
2. כאשר המטען בולט יותר ממטר אחד מהנקודה הקיצונית ביותר של החלק הקדמי או האחורי של הרכב.
3. כאשר גובה המטען חורג מ- 2.5 מטר ברכב במשקל של עד 1500 ק"ג.

המשמעות: לאופניים אסור לחרוג ולו במילימטר מרוחב המכונית (על פי רוב, מקו מראות הצד). חריגה מאחור על מנשא מיוחד מותרת עד מטר אחד בלבד. לגבי חריגת גובה כאשר האופניים מוסעים על גגון מיוחד, יש להקפיד שלא יחרגו מעל 2.5 מטרים מהקרקע.

כללי סימון ושילוט

תקנה 88 קובעת: אם המטען חורג מחוץ לחלק הקדמי או האחורי של הרכב, יסמן הנוהג ברכב המוביל את המטען בקצהו במשולש אזהרה (הקיים בכל מכונית) בכל מצב נסיעה.

תקנה 85 קובעת: המטען יסודר באופן שלא יסתיר את פנסי הרכב והמכוונים, לוחית הרישוי או כל סימון למטרות בטיחות שקיים ברכב.

המשמעות: אסור לאופניים להסתיר את פנסי המכונית ואת לוחית הרישוי מאחור. אם האופניים מסתירים חלקים אלה, עליכם להצטייד בלוחית רישוי נוספת ובמקרים חריגים גם בפנסים חיצוניים. נוסף על כך, חובה להצמיד לקצה המטען משולש אזהרה אדום.

אזהרה ! מקום החנייה מצוי לרוב בטבע בחורשה או בחניון ללא פיקוח. בעת חניית המכונית בזמן בו רוכבים הקפידו תמיד, להוציא מרכבכם, תיקים, חפצים בעלי ערך ומפתחות שונים לרבות פנלים של רדיו. תופעת הפריצות לכלי הרכב נפוצה.